

Lekebergs
kommun

Årsredovisning Socialnämnden

Innehållsförteckning

1 Verksamheter	3
1.1 Inledning	3
1.2 Måluppfyllelse.....	3
1.3 Verksamhetsberättelse	7
1.4 Ekonomi	16

1 Verksamheter

1.1 Inledning

Socialnämndens ekonomiska resultat för 2023 uppgår till - 10 858 tkr. Underskott finns främst inom personalkostnader på grund av en hög sjukfrånvaro men även bemanningsproblem och kostnadsdrivande scheman, fortsatt hög nivå på utförda hemtjänststimmar samt placeringar inom missbruksvård och familjehemsvård. Men även lokalhyror och förbrukningsmaterial har ökat mer än budgeten.

Verksamheterna har gjort olika åtgärder under året för att minska kostnaderna. Bland annat omläggning av scheman som inte har varit anpassade efter verksamheten och har varit kostnadsdrivande. Arbetet med effektiva scheman kommer fortgå under 2024. Socialförvaltningen har även under 2023 haft en generell återhållsamhet samt pausade investeringar och utbildningar för medarbetare.

Nämndens investeringsbudget för 2023 uppgick till 2 860 tkr, 846 tkr av dessa har förbrukats och därmed återstår 2 014 tkr som förs över till 2024.

Socialförvaltningens resultat år 2023, både på verksamhetsnivå och ekonomiskt, präglas av en stor omsättning av chefer på alla nivåer och att flera tjänster har varit vakanta under långa perioder. Personalförsörjning är en fortsatt utmaning att hantera för förvaltningen under 2024.

1.2 Måluppfyllelse

Årsredovisningen syftar till att presentera uppföljning och prognos framåt på politiskt fattade beslut, mål med tillhörande indikatorer, ekonomi och budgetavvikelser. I rapporten inryms också verksamhetsberättelser.

MER-styrning

Här presenteras aktuell status på beslut som fattats i socialnämnd med uppdrag till socialförvaltningen samt uppföljning av mål från kommunfullmäktige och socialnämnd med tillhörande indikatorer.

Verksamhetsrapport

Rapportering på förvaltningsövergripande nivå samt rapport från samtliga enheter och verksamheter.

Ekonomisk rapport

Prognos över socialnämndens ekonomiska resultat för året samt investeringar.

Måluppfyllelse

Nedan presenteras måluppfyllelse för socialnämndens mål.

Socialnämnd och socialförvaltning har haft fyra nämndmål under 2023:

"Brukaren inom äldreomsorgens verksamheter ska uppleva en god och trygg omsorg", "Serviceutbudet inom LSS och socialpsykiatri ska hålla hög kvalitet", "Individ- och familjeomsorgen ska på frivilliga grunder verka för ett så självständigt liv som möjligt med gott bemötande och individens behov i centrum" och "Hälso- och sjukvården ska erbjuda god och säker vård".

Till dessa nämndmål har det funnits tolv indikatorer som det genomförts uppföljningar på.

Bedömning av måloppfyllelse

Bedömning av måloppfyllelse görs enligt följande princip:

- Alla indikatorer uppnådda (grön markering) = nämndmål uppnås
- Hälften av indikatorerna uppnådda eller delvis uppnådda (gul markering) = nämndmål uppnås delvis
- Mer än hälften av indikatorerna uppnås inte eller saknar värde = nämndmål uppnås ej

1.2.1 Nämndmål

Nämndmål	Indikator	Resultat år 2023	Målvärde år 2023
Brukaren inom äldreomsorgens verksamheter ska uppleva en god och trygg omsorg	Andel brukare som har fast omsorgskontakt inom hemtjänst	39 %	80 %
	Andel boende som erbjuds att delta i individanpassade dagliga aktiviteter	75 %	90 %
	Andel korrekt upprättad dokumentation hos brukare inom hemtjänst	18 %	80 %
Serviceutbudet inom LSS och socialpsykiatri ska hålla hög kvalitet	Andel boende och deltagare som får bestämma om saker som är viktiga i hemmet och på sin dagliga verksamhet	92 %	Bibehålla eller öka från 91 %
	Andel korrekt upprättad dokumentation hos boende och deltagare inom LSS-verksamheter	67 %	90 %
	Antal deltagare som får praktik eller arbete utanför daglig verksamhet	3 personer	Öka från 2 personer
Individ- och familjeomsorgen ska på frivilliga	Antal personer som nyttjat en eller flera fria	23 pers.	44 pers.

Nämndmål	Indikator	Resultat år 2023	Målvärde år 2023
grunder verka för ett så självständigt liv som möjligt, med gott bemötande och individens behov i centrum	Samtal på öppenvården		
	Antal kurativa samtal i familjecentralen	17 st	Öka från 5 st
	Andel ungdomar som är ganska eller mycket nöjda med stödet från socialtjänsten	0%	85%
Hälso- och sjukvården ska erbjuda god och säker vård	Andel journaler med dokumenterad patientdelaktighet	52 %	70 %
	Andel med korrekt efterlevnad av samtliga hygienrutiner och klädregler	66 %	Öka från 72,8 %
	Andel läkemedel som ges i tid	87,4 %	90 %
	Andel av medborgarna som tar kontakt med kommunen via telefon får svar på en enkel fråga (%)	48 %	70 %
	Andel brukare som är ganska/mycket nöjda med sin hemtjänst	100 %	97 %
	Värde medarbetarundersökningen - Medarbetarengagemang (HME)	71	76 eller högre
	Andel av medborgarna som skickar in en enkel fråga via e-post och får svar inom två arbetsdagar	78 %	100 %
	Andelen brukare på särskilt boende som är ganska/mycket nöjda	68 %	97 %

Nämndmål	Indikator	Resultat år 2023	Målvärde år 2023
	nöjda med sitt särskilda boende		
	Sjukfrånvaro	 10,42 %	10,58 %
	Nämnderna och styrelsen håller sin budgetram	 -10 858 tkr	0 tkr
	Andel vuxna som inte återaktualiserats med försörjningsstöd ett år efter avslutat försörjningsstöd	 84 %	Öka från 78 %
	Antal e-tjänster för medborgare	 52 st.	50 st.
	Brukarbedömning hemtjänst äldreomsorg - besväras ofta av ensamhet, andel (%)	 8 %	Minska från 10 %
	Antal e-tjänster för medarbetare	 20 st.	20 st.
	Brukarbedömning särskilt boende äldreomsorg - besväras ofta av ensamhet, andel (%)	 21 %	Minska från 29 %
	Andel e-tjänster som per automatik återger ärendestatus	 67 %	50 %
	Antal personer inom LSS-verksamheterna som gjort bostadskarriär	 2 person	1 person

1.3 Verksamhetsberättelse

2023 var ett år präglad av ekonomiska utmaningar med underskott samt en hög personalomsättning inom ledningsorganisationen. Enhetscheferna hade månadsuppföljningar tillsammans med förvaltningschef och ekonom för att optimera det ekonomiska läget och tillsammans med dåvarande förvaltningschef utvecklades en handlingsplan för budget 2024 med besparingsåtgärder.

Under år 2023 var omsättningen av personal hög inom stödfunktionerna i staben för förvaltningen med ännu ett perspektiv av utmaningar att upprätthålla kvalitét och de verksamhets-specifika målen för 2023. Personalomsättningen av enhetschefer och medarbetare inom staben tvingade också fram en rotation inom ledningsgruppen som bidrog till obalans i verksamheterna, men även svårigheter att upprätthålla uppföljningar av verksamhetsutveckling. Medarbetarsamtal samt lönesamtal på arbetsplatserna är några exempel där det varit problematiskt med genomförandet eftersom det saknats arbetsledning. Vidareutveckling av dokumentationskunskap, utveckling av arbetet med signering på våra verksamheter, att skapa rutiner och att utveckla personcentrering har varit utmanande områden.

I november 2022 inleddes en uppföljning av en tidigare Lex Sarah på Linden där ett större antal missförhållanden identifierades, vilket resulterat både i en Lex Sarah och en Lex Maria. En åtgärdsplan togs fram inför 2023 och under hela året har handlingsplanen kontinuerligt följts upp och rapporterats vid varje nämnd och i början av januari 2024 kommer vidare beslut tas utifrån handlingsplanen.

Under året år har det varit nödvändigt att ta in konsulter på chefsuppdrag då de sökande till tjänsterna inte alltid har den kompetens som efterfrågas. Det har också varit tydligt att intressanta kandidater tackar nej till uppdrag eftersom det anses vara för stort. MAR/Controller avslutade sin tjänst i augusti och MAS har arbetat deltid vilket inneburit att professionerna inte haft full täckning. verksamhetsutvecklare avslutade sitt uppdrag i augusti och därefter kom ersättare i november. Under hösten 2023 blev det även aktuellt med flera byten av förvaltningschef vilket också påverkade ledningsgruppen på olika sätt.

Under året har det investerats i digitala läkemedelsskåp och installation i verksamheterna pågår. "Kartläggning genomförs utifrån hemtagning från sjukhus" genomfördes under året och vidare aktiviteter finns identifierade inför arbete för 2024. Ett politisk uppdrag utifrån besparingskrav att utreda Rehabiliteringen har genomförts där slutresultat visade på möjlig kostnadseffektivitet vid utveckling och effektivisering av enheten. Ett pågående arbete inför 2024.

Inför sommaren 2023 fanns farhågor att det skulle bli problematiskt att få ihop sommarbemanningen för verksamheterna. Det löste sig till slut genom erbjudanden av olika sommarpaket till både ordinarie personal och timvikarier. Dock blev de ekonomiska konsekvenserna stora och kostnadsdrivande och det blev också sena introduktioner eftersom många semestervikarier rekryterades sent in i maj/juni. Medarbetare fick jobba på flera verksamheter utifrån att kompetensen fanns och förvaltningen kunde därmed säkra upp behov.

Under sommaren tillkom ett projekt på uppdrag från politiken gällande en satsning som syftade till att bryta upplevd ofrivillig ensamhet genom att skapa hälsofrämjande

mötesplatser och meningsfulla aktiviteter som äldre medborgare inom Lekebergs kommun erbjuds att delta i. En projektledare anställdes och slutrapport kommer överlämnas i januari 2024 till socialförvaltningen. Ett positivt resultat av projektet blev att det i den nyöppnade lokalen "Träffen" nu erbjuds aktiviteter på måndagar med stöd av *Röda Korset* och daglig verksamhet för seniorer.

Vecka 40 genomfördes "Seniorveckan" i Lekebergs kommun tillsammans med organisationer och civilsamhället, en vecka med aktiviteter utspridda över hela kommunen. Ett justerat upplägg utifrån tidigare utförande men uppskattat utifrån att aktiviteterna nu erbjuds över hela kommunen och inte bara lokaliserat i Fjugesta. En lärdom och ett identifierat utvecklingsbehov för att öka deltagandet inför 2024 är hur informationen nådde ut till målgrupp. Målgruppen omfattas inte alltid av det digitala utan till stor del läser information via andra kanaler.

Lekebergs kommun har under 2023 inte haft något betalningsansvar till Regionen för färdigbehandlade brukare.

Nya lagkrav på dygns- och veckovila:

Den 1 oktober 2023 skärptes kraven på dygns- och veckovila vilket berörde de flesta av Sveriges kommuner och andra arbetsplatser. Samtliga berörda verksamheter inom Socialförvaltningen inledde efter sommaren 2023 ett arbete med att göra nya scheman som anpassades efter lagstiftningen. Inom hemtjänst och våra två särskilda boenden, Linden och Oxelgården fick den nya kraven större konsekvenser. Inom hemtjänsten kunde man inte förlägga arbetstid med delade turer på helgerna då behovet i verksamheten skiljer sig. På särskilt boende var det möjligt att göra en del justeringar vilket gjorde att delade turer finns kvar. Även om det är positivt att delade turer försvinner så är det kostsamt för verksamheten och kortsiktigt påverkar det kontinuiteten då ökningen av timvikarier är nödvändig för att lösa vakanser.

Välfärdsteknik och digital utveckling:

Under hösten inleddes arbetet tillsammans med en ny avdelning i kommunen, Näringsliv och utvecklingsavdelningen (NLU) vilket förhoppningsvis kommer öka produktiviteten i flertalet välfärdstekniska frågor samt förmåga att möta andra framtida utmaningar med exempelvis kompetensförsörjningen. Idag finns det exempelvis olika larmlösningar på kommunens boenden och det bidrar till ökad sårbarhet. När chefer slutar så har det identifierats att en hel del kunskap försvinner med dessa personer avseende systemkunskap. Det finns ett behov av att göra en större upphandling med strävan efter att göra en tydlig kravbild utifrån de behov som finns med ett långsiktigt perspektiv. Inom hemtjänsten används sedan tidigare digitala lås och under 2023 utvecklades digital tillsyn via kamera som till viss del kan ersätta fysisk tillsyn. Det har även funnits önskemål från såväl medarbetare som chefer att det borde tas fram en digital introduktionsutbildning eftersom det kan öka möjligheten till att den enskilde medarbetaren ges bättre förutsättningar att arbeta inom vården.

Beslut fattades i slutet av året att införa flera moduler på vuxenenheten Individ- och familjeomsorgen, IFO, i verksamhetssystemet Lifecare. Modulerna är Lifecare Egna Medel, Lifecare Ekonomiskt bistånd, Lifecare Vuxna, Medborgartjänst Meddelande IFO samt SMS och E-post till Meddelande IFO. Detta innebär att IFO efter detta införande kommer ha gått över helt från Procapita till Lifecare.

Samarbete med Vuxenutbildning, integration och arbetsmarknad, VIA, gällande ny yrkesutbildning:

Efter sommaren 2023 initierade Vuxenutbildning, integration och arbetsmarknad en dialog med socialförvaltningen om att ta fram en yrkesutbildning. Denna yrkesutbildning utgår från teori och praktik där personer med utländsk härkomst ges möjlighet till praktik på våra arbetsplatser, samtidigt som en yrkeslärare ger personerna rätt teoretiska förutsättningar för att arbeta inom vården. När år 2024 startas är målet att cirka 10 personer ges möjlighet till praktik på våra arbetsplatser.

Omställningen Nära Vård - Hälsa tillsammans 2023:

Arbetet och omställningen till "Nära vård-Hälsa tillsammans" fortsatte under 2023 med stöd av projektledare.

Nära vård är ett nationellt omställningsarbete som berör och kommer göra skillnad för alla Sveriges invånare. Kärnan i Nära vård utgår från våra individuella behov och arbetet med hälsofrämjande och förebyggande insatser utifrån de delbetänkanden som angivits i God och nära vård, (SOU 2020:19) samt de tre inriktningsmålen som regeringen angivit för reformen: Ökad tillgänglighet, mer delaktiga patienter och en personcentrerad vård samt en ökad kontinuitet i primärvården. Arbetet utvecklades för medarbetare och politiker samt medborgare i Lekeberg under 2023. För socialförvaltningen har fokus varit att implementera personcentrering och stärka samverkan och kontinuitet med vårdcentralen under 2023. Enhetschefer fick möjlighet att gå en utbildning "Inspiration i att leda personcentrerat" i november och under året har projektledare stöttat alla verksamheter och enhetschefer. Ett stöd riktad till implementering av personcentrering och ökad delaktighet för målgruppen äldre. Men även här har utvecklingen påverkats av personalomsättningen av enhetschefer. Under 2023 har en lokal samverkansplan upprättas gällande "Vår Primärvård" i Lekeberg, för att stärka kontinuitet för målgruppen som får insatser samt stärka samverkan för utförare av primärvården, vårdcentralen Capio och kommunens hälso- och sjukvårdsorganisation. Ett område som också utforskats under året är hur omställningen kan arbetas med mer tvärsektoriellt i hela kommunen, med hela gruppen (alla medborgare i Lekeberg) och utifrån ett förvaltningsövergripande perspektiv. Slutrapport för projektet kommer i början av januari 2024.

1.3.1 Socialförvaltningen

Linden och korttidsavdelning

Ett aktivt och intensivt arbete pågår på Linden med fokus på verksamhetsuppdraget, kontra att få en effektiv personalbemanning som motsvaras av tilldelad budget. Huvudfokus är idag att få till en bättre vardag för hyresgästerna med kontinuitet, stabilitet samt att hyresgästerna möter färre antal personer under dagen. Det omfattar tillsvidareanställda och vikarier. Arbetet utgår från att det ska finnas personal på plats på "rätt tider", vid måltider, aktiviteter med mera. En första åtgärd har varit att all personal numera har tillhörighet på sina "hemavdelningar", och arbetar över gränserna då behov uppstår. Detta möjliggör också att en mer långsiktig planering kan göras av personalen på respektive avdelning.

Den kartläggning som gjordes under våren av schemat/bemanningen visar på att omfattande förändringar krävs för att uppnå ett resultat. Framst ska andelen

anställda motsvaras av tilldelad budget. Ambition och strävan är att det ska finnas personal på plats "rätt tider". Dock har detta inte historiskt varit utgångspunkten/prioriterat utan överanställningar har skett av olika skäl. Arbete med att motsvara tilldelad budget fortsätter vara starkt prioriterat. Ett arbete pågår fortfarande tillsammans med Bemanningseenheten med fokus på ett nytt schema som ska träda i kraft under februari 2024. Det tillkom en extra utmaning under det gångna året. Det gäller bemanning kopplat till Arbetstidslagen som gäller från och med den 1 oktober 2023. För att efterleva kraven i Arbetstidslagen kommer ytterligare antal anställda krävas för att kunna tillgodose kraven på bland annat vila och återhämtning.

Trots ett ansträngt läge, gör Lindens personal ett starkt och gott arbete med den "förflyttning" i det dagliga arbetet som behöver göras, dels utifrån Lex Sarah-arbetet samt den rörlighet som det varit på chefsidan som naturligt får en påverkan i verksamheten. Positiva aktiviteter idag är att Linden för första gången har haft midsommarfirande på midsommarafton, detta har tidigare förlagts till dagen innan. Vidare har Linden numera gemensamma aktiviteter som exempelvis promenader varje tisdag, högläsning, grillkväll och frågesport. Det återstår givetvis mer att göra, men "steg" har tagits för att bryta av i vardagen.

I oktober slutade den nya chefen på Linden med kort varsel. Under rekryteringsperioden av en ny chef fick biträdande enhetschef ett tillfälligt förordnande som enhetschef med stöd från chefen för kommunens dagliga verksamhet.

Oxelgården

Under 2023 har det varit fullbeläggning på SÄBO platserna och korttidsplatserna. Under hösten påbörjades arbetet med att omvandla korttidsplatser och växelvårdsplatser till SÄBO platser. Detta med anledning av att det inte varit fullbelagt på de somatiska platserna i kommunen samt att det har varit kö till demensplatserna.

Demensdagvården Gläntan har under året haft ett snitt på 8-10 gäster som besöker demensdagvården olika många dagar i veckan.

Aktivitetsgruppen har anordnat flera olika aktiviteter för brukarna på Oxelgården. Vårdinnan ordnar aktiviteter i veckorna antingen i grupp eller enskilt. Målet är att det är en gemensam aktivitet för alla avdelningar varannan månad. Medarbetarna arbetar med ett personcentrerat förhållningssätt och skapar aktiviteter regelbundet på avdelningarna.

Kompetensförsörjning är ett pågående arbete. Feriejobb, besök på jobbmässan och skolan är ett par exempel. Genom Äldreomsorgslyftet har en del medarbetare kunnat vidareutbilda sig till undersköterska och även YH-utbildningar har genomförts inom demens.

Schema har bearbetats om för att kunna tillgodose kraven i ATL. Detta har medfört ökade kostnader framförallt på helgerna och det ger även en överkapacitet mitt i veckorna. Vi har ett pågående arbete för att kunna använda den överkapaciteten på ett effektivt sätt.

Förflyttningsutbildningar, MHFA- och BPSD-utbildningar anordnas av medarbetare inom kommunen regelbundet

Hemtjänsten

Under verksamhetsåret 2023 har rekrytering lagts på is då en utvärdering av behov behöver göras. I dagsläget är det generellt för många medarbetare i veckorna vilket leder till brist på medarbetare under helgen. En förklaring till detta är den nya tolkning av veckovila utifrån ATL som genomfördes 1 oktober förra året. Tillgången på vikarier har varit en utmaning dels för att täcka arbetspass under terminerna men även för att bemanna under semesterperioderna.

Ambitionen för hemtjänsten har varit att erbjuda vårdbiträden fasta tjänster. Tanken har varit att dessa personer ska erbjudas möjligheten att utbilda sig till undersköterskor i kommunens samlade utbud. Då medlen för detta är begränsat har det under 2023 inte räckt till medarbetare inom hemtjänsten. Belastningen av hög sjukskrivningsnivå under i princip hela året har emellertid inte räckt till för att balansera behovet av personal.

Kostnader för när ordinarie personal går in för att täcka vakanser slår hårt på det ekonomiska resultatet. En översyn av schema samt planering har genomförts i slutet på 2023 och kommer att fortsätta i början av 2024. Översynen syftar till att säkerställa att rätt antal personer anställs och då utifrån hur det faktiska behovet ser ut. Eventuellt kan helgtjänstgöring bli aktuellt och en utredning gällande förutsättningar för heltjänstgöring kommer att genomföras i början av år 2024.

Fordonsparken är tillräcklig men fördelningen av fordon är ett problem. Möte har genomförts där bilar fördelats per grupp. Vissa dagar har planeringen fått ta hänsyn till tillgången av fordon, vilket direkt påverkar effektiviteten och kontinuiteten. Vid ett handfull tillfällen under hösten har vi haft problem med att ladda våra fordon. Elen har slagits av i flertalet laddstolpar. När vädret tillåtit har personalen i centrala grupperna kunnat använda el-cyklar för att ta sig till brukare.

Förmågan att redovisa rätt tid för hemtjänstens tjänster har fortsatt utvecklats under året. Nattorganisationen använder sig inte av detta system i dagsläget. Det blir ett viktigt arbete att få till under 2024. I dagsläget finns fortsatt otillräckliga kunskaper om systemens funktioner och utdata och det har fördröjt detta arbete.

Teamträffar med sjuksköterska, arbetsterapeut, biståndshandläggare och medarbetare inom hemtjänsten har införts under hösten. Dessa sker med respektive grupp varannan vecka. Syftet med dessa träffar är att få till en snabb och fungerande dialog. Medarbetare inom hemtjänst identifierar snabbt ett minskat eller utökat behov av stöd hos brukare.

Mål 2023

Arbetet med fast omsorgskontakt påbörjades hösten 2023. Samtliga grupper inom hemtjänsten har nu fördelat så att alla brukare har en fast omsorgskontakt. Dock kvarstår ett stort arbete med att informera brukare om vad fast omsorgskontakt är och vad det innebär för dem. Lokala rutiner/funktionsbeskrivningar behöver skapas för att tydliggöra rollen även för medarbetarna. Detta arbete kommer kräva både tid och resurser av verksamheten som inte finns idag.

Flertalet medarbetare dokumenterar aktivt i brukares journaler. Dock kvarstår ett stort arbete med brukares genomförandeplaner. Detta hänger ihop med att skapa en fungerande roll som fast omsorgskontakt. Målet under 2024 är att dokumentationsombud ska finnas i varje grupp. Ombuden syftar till att kunna stötta

kollegor i frågor som rör dokumentation. Detta arbete kommer kräva både tid och resurser av verksamheten som inte finns idag.

Den årliga brukarenkätens resultat visade att vår brukargrupp är 100 % nöjda med sin hemtjänst. Undersökningen visar även att 97 % av de äldre har förtroende för personalen i hemtjänsten och 94 % anser att personalen utför sina arbetsuppgifter.

Hasselbacken/Socialpsykiatri

Hasselbacken

Under året har både inflyttning och utflyttning skett på Hasselbacken. Idag är alla 12 lägenheter uthyrda. En person står idag i kö till bostad med särskild service.

Under året har två stycken husmöten genomförts där de boende fått vara delaktiga och komma med synpunkter och önskemål avseende sin bostad, mat, fritidsaktiviteter och gemensamma aktiviteter. Arbetet med delaktighet fortsätter utifrån den enskildes behov och önskemål gällande insatser i vardagen, men även fritidsaktiviteter. Delaktighet och självbestämmande är en grundtanke i allt arbete som sker på Hasselbacken.

Arbetet med att införa alternativ kommunikation, bland annat med bildstöd, för att ge våra boende större möjligheter till delaktighet och trygghet i vardagen fortsätter.

Införandet av PFA, pedagogiskt förhållnings- och arbetssätt, har påbörjats. Stödpedagog har genomgått en utbildning och planen är att stegvis införa arbetssättet i verksamheten.

Medel från omställningsfonden har sökts och beviljats för att ha möjlighet att genomföra både handledning och en gemensam, grundläggande utbildningsinsats för hela personalgruppen kopplat till framförallt autism och lågaffektivt bemötande. Under hösten har en utbildningsinsats genomförts och handledning för personalgruppen pågår med jämna mellanrum i verksamheten, vilket kommer att fortsätta en bit in under 2024.

Under året har personal även gått utbildning i MHFA och BPSD och de som saknat eller behövt förnya har gått utbildning i lyftkörkort.

Schema har under året gjorts om för att bättre passa verksamhetens behov och för att tillgodose kraven i nya ATL.

Under året har verksamheten haft tre pensionsavgångar och rekrytering har skett för att ersätta med ny personal. Rekrytering av vikarier pågår ständigt. En utmaning varje år då det blir allt svårare att hitta personal med rätt kompetens för verksamhetens behov.

Socialpsykiatri

Socialpsykiatrin är en mindre och stabil arbetsgrupp. De arbetar enligt MI (motiverande samtal) och ESL (ett självständigt liv).

Under året arbetet med att påverka, utveckla och förtydliga arbetsmetoderna kring individuella mål hos brukarna fortsatt. Antalet brukare ligger under året på runt 40 personer.

Samverkan pågår för att internt påverka och förbättra samarbetet med biståndsenheten, IFO, runt aktuella biståndsbeslut.

Under året har utbildning i MHFA genomförts.

För första gången har även en brukarundersökning genomförts inom Socialpsykiatrien med bra svarsfrekvens, 31 svar.

Kastanjen/Personlig assistans

På kastanjen är samtliga 13 lägenheter uthyrda. Det finns en person i kö till LSS boende.

Rekrytering av vikarier är ett ständigt pågående arbete, både till Kastanjen Serviceboende och personlig assistans. Det blir svårare för varje år som går att hitta kompetenta vikarier, särskilt teckenspråkskunniga och även personliga assistenter.

Under slutet av året verkställdes två nya assistansbeslut ett barn och en vuxen. Därmed är det fem vuxna och ett barn i egen regi. De två nya ärendena är inskickade till Försäkringskassan för utredning.

Fyra medarbetare på serviceboendet har fått bidrag från Omställningsfonden för att utbildas i Svenskt teckenspråk på Västanviks Folkhögskola. Syftet är att fler medarbetare ska kunna stötta döva boende samt att främja delaktighet och gemenskap i personalgruppen.

Personalgruppen är stabil, välfungerande och kunnig. Det finns goda förutsättningar för att ge det stöd som verksamheten är ålagd att göra

Daglig verksamhet

Daglig verksamhet har inte samma svårigheter med bemanningen som andra verksamheter inom socialförvaltningen. En omplacering har tagits emot från annan verksamhet. Sjukfrånvaron är fortsatt hög. Detta beror främst på att två medarbetare är långtidssjukskrivna.

Den 18 april genomfördes en gemensam aktivitet med deltagarna. Aktiviteten fick de själva vara med och bestämma som tack för de insatser de gör och för de intäkter verksamheten får. Aktiviteten blev bowling och lunch på Strike i Örebro. Det har även genomförts en stor trädgårdsdag som avslutades med grillning för alla deltagare.

Under hösten åkte en grupp med både deltagare och medarbetare till ReTuna i Eskilstuna för ett studiebesök. En annan grupp åkte till Västerås för ett studiebesök. Tanken med studiebesöken var att få inspiration till att utveckla verksamheten ytterligare.

Under året har en medarbetare, tillsammans med medarbetare från boendena, genomfört en utbildning i teckenspråk för att öka möjligheterna till att kommunicera med en deltagare som inte är hörande.

Efter att seniorrestaurangen Träffen öppnades har daglig verksamhet bidragit med fikabröd, men även med deltagare till serveringen på måndagarnas caféverksamhet tillsammans med Röda korset. Dessutom serverade Daglig verksamhet fika på seniorveckan under föreläsningen i Mullhyttan.

Hälso- och sjukvårdsenhet

Under april 2023 avslutade HSL-chefen sin tjänst och MAS gick då in som tf. HSL-chef. Nyrekryterad chef var på plats från och med slutet på juni.

Digital delegeringsrutin utarbetades under hösten då en del av digitaliseringsmedlen i

förvaltningen lades på att köpa in digitala utbildningar inför delegering från Apoteket. Tre olika utbildningar med tester köptes in. Nydelegering, omdelegering och delegering inför insulingivning. Start planerad till januari 2024.

Nära vård och samverkansmöten med vårdcentral Capiro har hållits regelbundet med assistans av projektledare i Nära vård. Mötena är uppdelade med ansvarig läkare, vårdsamordnare samt omvårdnadsansvariga sjuksköterskor och arbetsterapeuter inom särskilt boende, hemsjukvård och LSS. MAR och MAS har också deltagit. Dialogen och kontaktvägarna har blivit kortare och man ser en stor fördel med att ha dessa träffar. Exempelvis har det lett till att arbetsterapeuterna har möjlighet att delta vid rond vid behov och de följer även med läkare ut på besök vid ett "första besök".

Under hösten fick enhetschef godkännande att anställa ytterligare en arbetsterapeut. Gruppen hade under en längre tid varit hårt belastad eftersom kommunen av olika omständigheter inte ersatte två arbetsterapeuter under våren när dessa valde att avsluta sina tjänster. Frågan lyftes till tf. Socialchef när ansvarig enhetschef noterat att arbetsmiljön inte var optimal och att arbetsterapeuterna exempelvis fick ställa ett prioriterat ärende mot ett annat samt att det blev längre väntetider för patienter.

Arbetsterapeuterna har utformat ett årshjul för sina utbildningar. Den stora utmaningen är att det dels inte anmälts tillräckligt många medarbetare för att man skall kunna hålla utbildningarna eller att de inte dykt upp på utbildningarna. Där har HSL-chefen fått påminna kollegor om att boka platser för sina medarbetare.

Som tidigare nämnts så fick socialförvaltningen under hösten ett uppdrag av socialnämnden att utreda om förvaltningen skulle lägga ned den icke lagstadgade verksamheten Rehabiliteringen bestående av två undersköterskor som tillsammans med arbetsterapeut och fysioterapeut utför rehab i hemmet samt i träningsgrupp på Linden. Utredningen visade dock att kommunen skulle förlora på detta rent ekonomiskt i längden då insatserna istället skulle hamna på bland annat hemtjänstpersonalen som redan har en ansträngd arbetsbelastning. Socialnämnden tog då beslutet att effektivisera Rehabiliteringen med de förslag socialförvaltningen föreslog i utredningen. Arbetet skall ske under hela 2024 med uppföljning till socialnämnden i september månad.

Gällande hjälpmedelstekniker har det under året funnits en samverkan med undersköterskorna på Rehabiliteringen samt med arbetsterapeuterna som har täckt upp vid semester och frånvaro med anledning av att samverkan med Kumla och Hallsberg avslutades. Under hösten rekryterades en ny hjälpmedelstekniker eftersom befintlig hjälpmedelstekniker beslutat sig för att avsluta sin tjänst i kommunen. Ny tekniker börjar i februari 2024.

Under hösten 2023 började en sjuksköterska att studera på specialistprogrammet till distriktsköterska och blir klar i december 2024. Sjuksköterskan studerar 100 % och arbetar 50 %. I dagsläget finns det 3 stycken distriktsköterskor i verksamheten.

Samtliga enheter arbetar kontinuerligt med arbetsmiljön. Sopsortering sker på samtliga arbetsplatser.

Individ- och familjeomsorg

Under år 2023 har sju medarbetare slutat i verksamheten. Återkommande rekryteringsförsök har genomförts men rekryteringsläget är besvärligt, främst när det

gäller socialsekreterare till barn- och familjgruppen där socionomutbildning är ett lagkrav. En socialsekreterare rekryterades till till barn- och familjgruppen i början av året, därefter har ingen ytterligare socialsekreterare kunnat rekryteras. Belastningen har varit hög på de två tillsvidareanställda socialsekreterarna som har stått för kontinuiteten i alla ärenden. För att klara av att upprätthålla myndighetshandläggningen i barn- och familjgruppen har det varit nödvändigt att hyra in tre socionomkonsulter som har funnits på plats sedan augusti. Konsulterna ses som en tillfällig lösning och de behöver finnas kvar till dess att kvalificerad och lämplig personal kan tillsättas för att kunna upprätthålla en rättssäker och lagstyrd verksamhet. IFO har en föräldraledig socialsekreterare på vuxenenheten som kommer tillbaka i september och enheten kommer då ha en överanställning.

Öppenvården har haft en till två vakanta tjänster under större delen av året. Upprepade rekryteringsförsök har gjorts och det resulterade i att två av tre vakanta tjänster kunde tillsättas i augusti. Återkommande rekryteringsförsök har genomförts för att få gruppen fulltalig. Kompetenskraven har setts över och socionomkrav har frångåtts för att få ett bredare underlag.

På grund av vakanser i gruppen har öppenvården haft kö till biståndsbeslutade insatser. Kön har successivt minskat tack vare att den nyanställda personalen. Mot slutet av året hade kön minskat till sju stycken, vilket är rimligt utifrån normal hantering och uppstartstid.

En utredning var planerad att inledas med stöd av verksamhetsutvecklare och HR-avdelningen för att se över förslag som inkommit från medarbetarna om att införa 35-timmars vecka. Denna aktivitet kunde på grund av tidsbrist i förvaltningarna inte startas upp under året utan får inledas under nästkommande år.

För att upprätthålla en god arbetsmiljö med bland annat större delaktighet och transparens har enheten arbetat med friskfaktorer på APT.

IFO har under året arbetat med att ta fram riktlinjer för verksamhetens olika ansvarsområden. Syftet är att medarbetarna ska få stöd i handläggningsprocessen och förenkla och effektivisera handläggningen samt skapa trygghet för medarbetarna i att kunna utföra arbetet rättssäkert.

Begäran av överflyttning av en familjehemsplacering till annan kommun har överlämnats. Den andra kommunen sa nej och ärendet har gått vidare till Inspektionen för vård och omsorg, IVO, för beslut.

Kostnaden för vuxenplaceringar har under året överstigit budget med anledning av att antalet personer med omfattande vårdbehov har ökat mer än vad som var förväntat.

Kompetensutveckling av öppenvårdens kuratorer sker fortlöpande för att på ett mer effektivt sätt kunna möta individer med missbruks- och beroendeproblematik.

IFO har prövat en digital insats och kontrollfunktion i samband med missbruksvård. Vården har kunnat utformas på ett mer individanpassat och kostnadseffektivt sätt i hemmet istället för på ett HVB-hem eller utslussningsboende. Utfallet kommer utvärderas under första halvåret 2024.

Utbetalningarna gällande ekonomiskt bistånd har under året minskat. Uppföljningar och adekvata kravställningar tillsammans med en gynnsammare arbetsmarknad har bidragit till utfallet och att antalet hushåll som uppbär ekonomiskt bistånd har

sjunkit.

Utifrån PWC:s översyn av IFO:s och VIA:s, Vuxenutbildning, integration och arbetsmarknads samarbete, kommer ett fortsatt utvecklingsarbete ske som syftar till att uppnå den snabbaste vägen till egen försörjning. Förbättringsåtgärder och beslutad arbetsgång som utarbetats lämnades till socialnämnden och kommunfullmäktige i december.

Med hjälp av projektmedel från socialstyrelsen har ett arbete bedrivits som syftar till att utveckla samverkanslösningar med andra kommuner och myndigheter för att på ett effektivare sätt kunna ordna stadigvarande boende för våldsutsatta. Projektet pågick till och med årsskiftet.

Processkartläggningar som staben har hållit i inom äldreomsorgsområdet har resulterat i upptäckter av effektiviseringsåtgärder inom socialförvaltningen. Dialog mellan IFO och verksamheterna pågår för att utveckla och förbättra utifrån resultatet av processkartläggningarna.

1.4 Ekonomi

Socialnämndens resultat för 2023 uppgår till - 10 858 tkr. Underskott finns främst inom personalkostnader på grund av en hög sjukfrånvaro men även bemanningsproblem och kostnadsdrivande scheman, fortsatt hög nivå på utförda hemtjänsttimmar samt placeringar inom missbruksvård och familjehemsvård. Men även lokalhyror och förbrukningsmaterial har ökat mer än budgeten.

Verksamheterna har gjort olika åtgärder under året för att minska kostnaderna. Bland annat omläggning av scheman som inte har varit anpassade efter verksamheten och varit kostnadsdrivande. Arbetet med effektiva scheman kommer fortgå under 2024. En generell återhållsamhet samt pausade investeringar och utbildning för medarbetare.

	Budget 2023	Utfall 2023	Avvikelse 2023
Förvaltningsgemensamt	13 040	13 982	-943
LSS	43 888	45 199	-1 311
Socialpsykiatri	2 635	2 610	25
Hemtjänst	27 216	32 634	-5 417
Hälso- och sjukvård	17 738	17 238	501
Särskilt boende	53 315	55 054	-1 739
IFO	30 166	32 139	-1 973
Summa	187 998	198 855	-10 858

Förvaltningsgemensamt inkl. nämnd - 943 tkr

Under förvaltningsgemensamt finns budget för bland annat nämndens ledamöter, förvaltningsledning, LOV (lagen om valfrihet), arbetskläder och bostadsanpassningsbidrag. Här finns också besparingskravet för årets hyreshöjning som inte kompenseras fullt ut i ram. Underskottet på grund av högre hyreskostnader än vad som budgeterats hamnar här och blir för 2023 - 1 477 tkr.

Motsvarande för el uppgår till 40 tkr när utbetalt elstöd på 60 tkr räknats av. Löneökningen för kommunals område blev högre än vad som kompenseras för i budgeten och ger ett underskott här på 740 tkr. Kostnader för bostadsanpassningsbidrag har ökat mycket från hösten 2022 och underskottet uppgår till 700 tkr. Även kostnader för arbetskläder har ökat, prisökningar samt fler medarbetare är anledningen och underskottet uppgår till 150 tkr. Licenser och verksamhetssystem drar över budget med 260 tkr. I ledningsstaben har det varit en hög personalomsättning och flertalet vakanser under året. Samtidigt har förvaltningen kostnad för 30 % förvaltningschef över budget då ordinarie förvaltningschef varit sjukskriven. Nettobesparingen av personalkostnader i ledningsstaben blir ändå 1 150 tkr. Statsbidraget äldreomsorgssatsningen blir för 2023 lite högre än vad som budgeterats och gör ett överskott på 130 tkr. Här finns också nämndens planeringsreserv om ca 900 tkr som väger upp nämnda underskott. Investeringarna som pausats under året ger ett överskott på 430 tkr och besparing på kompetensutveckling 130 tkr. Den politiska satsningen att motverka ensamhet kommer delvis finansieras med statliga medel och beräknas då ge en besparing på 75 tkr. Den politiska satsningen med språktester är inte igång än och bidrar till överskottet med 200 tkr. Det försämrade resultatet i jämförelse med prognoserna för året beror på ändrade villkor för statsbidraget för utökad bemanning av sjuksköterskor på särskilt boende (1 000 tkr) som möjliggör att det används 2024 och därför kommer resultatföras 2024.

LSS - 1 311 tkr

Kastanjens serviceboende har ett resultat för året på -340 tkr, 20 tkr avser renovering i en av lägenheterna. Resten är hänförligt till personalkostnader och lönebidrag som är lägre än budget då det under en period av året var färre personal med lönebidrag.

För personlig assistans avslutades två ärenden i början av året pga flytt från kommunen. Dessa har under året ersatts med en inflyttning samt ett nytt beslut om assistans under hösten. Personalkostnaderna för assistansen i egen regi är höga, både sjukfrånvaro och brist på vikarier driver kostnaderna. En assistansgrupp har under många år haft en orimlig arbetsmiljö med hot och våld nästan dagligen i kombination med ensamarbete. Riskbedömning har genomförts tillsammans med arbetsgruppen och Kommunal. Åtgärder har vidtagits med goda resultat. Underskottet uppgår till 640 tkr.

Kontaktpersoner LSS har ökat och har ett underskott på -230 tkr. Samma insats inom SOL har ett överskott på 140 tkr.

Hasselbackens gruppboendestad redovisar ett underskott på -1 250 tkr och avser till största del personalkostnader. Verksamheten har under en längre tid haft hög sjukfrånvaro och hade under årets första månader fler sjukskrivna än som jobbade, med ett stort vikariebehov och många introduktionstimmar som följd. Dessutom har enheten haft dubbla lönekostnader kopplat till ett personalärende där kostnaden uppgår till drygt 100 tkr för tre månader. Konsultkostnad för detta ärende uppgår till ca 65 tkr i år och ca 40 tkr betalades på slutet av förra året. Under våren tillsattes fler personal dagtid för att undvika ensamarbete med anledning av flera incidenter med hot och våld. Förstärkningen upphörde efter sommaren, detta till en beräknad kostnad på 200 tkr.

Daglig verksamhet har ett överskott om 780 tkr, vilket förklaras med intäkter för

försäljning av kökstjänst till kommunstyrelseförvaltningen samt försäljning på verksamhetens loppis återbruket. Dessutom jobbar verksamheten hårt med att planera bemanningen vid frånvaro för att minska vikariekostnaderna. Sedan mitten av april har återbruket öppnat ytterligare en dag för att försöka öka försäljningsintäkterna.

Övrig LSS har ett överskott på 230 tkr och innefattar insatserna korttidsvistelse, ungdomsfritids, ledsagning och avlösarservice. Det är färre ärenden än vad som är budgeterat, till exempel avslutades en placering på korttidsvistelse i somras och övergick till gruppboende i stället.

Hemtjänst - 5 417 tkr

Det är flera anledningar till hemtjänstens underskott som för året uppgår till 5 417 tkr. Hemtjänstens planerade timmar har från andra halvan av 2021 varit väsentligt högre än åren dessförinnan. Budgeten har justerats till 2023 för att möta upp de ökade timmarna men inte full kompensation för nivån under 2022, vilket ger högre personalkostnader i förhållande mot budget på ca 2 100 tkr på helår. En annan del som är kostsam ekonomiskt såväl som kvalitetsmässigt i verksamheten är en hög sjukfrånvaro, främst korttidsfrånvaro. Det har gett höga kostnader med både kostnad för sjuklön och vikarier. Hemtjänsten har också haft ett schema sedan våren 2022 som inte varit verksamhetsanpassat. Bemanningsgrafiken i schemat visade på ett tydligt underskott av personal vissa dagar och då har regelbundet vikarier tagits in för att klara bemanningen. När vikarier inte funnits har ordinarie personal tagits in på övertid. Ett nytt schema infördes under våren men fick göras om igen under hösten för att anpassas efter arbetstidslagen med resultatet att schemat igen inte är utformat utifrån verksamhetens behov utan med för mycket personal i veckorna och för få på helgen, en kostnad på ca 375 tkr 2023. Ett nytt schemaförslag kommer att tas fram i början av 2024 för att se om det är möjligt att omfördela resurserna. Behovet av eventuell helgtjänstgöring kommer att ses över i början på 2024. Sommarens bemanning var kostsam på grund av för få vikarier vilket kostat i ersättning för flyttad semester för ordinarie personal på 180 tkr samt sommarbonus till vikarier som arbetat hela sommaren på 90 tkr. Sedan i mars i år har nattorganisationen tillfälligt förstärkts med en person till totalt tre personer nattetid. Det har främst att göra med att andel larm nattetid ökat, men också för att kommunens nattsjuksköterskor (HSL) tidigare fick hantera mycket larm vilket drabbade andra verksamheter. Nattens underskott uppgår till 1 300 tkr.

Hälso- och sjukvårdsenheten inkl. rehab 500 tkr

Överskottet för enheten beror på att personalkostnaderna för arbetsterapeuterna har minskat när en överanställning avslutats. Enheten har också viss vakans då inte alla jobbar heltid. Även sjuksköterskor har ett överskott, ett par vakanser har nu tillsatts från och med början av nästa år. Kostnaderna för inkontinensartiklar fortsätter ligga högt och årsbudgeten 2023 var förbrukad redan i maj. Däremot så har kostnaden för omvårdnadsmaterial minskat från tidigare år.

Särskilt boende -1 739 tkr

Oxelgårdens boende hade lite högre personalkostnader mot budget i början av året, bland annat har det varit extra resurser för ett större vårdbehov under vinter/vår. Den kostnaden har under året hämtats in. Verksamheten har lyckats rekrytera sommarvikarier och få en god tackning av bemanning under sommaren utan att

någon ordinarie personal behövt flytta på sin semester. En hög beläggning har gett högre intäkter till boendet än vad som budgeterats och väger upp underskottet som man har för ökade kostnader för livsmedel och förbrukningsmaterial. Beslut har också tagits att göra om korttidsplatserna till permanenta platser och då kan hyra debiteras för de lägenheterna, på årsbasis blir intäkten ca 220 tkr för fyra platser. Resultat för 2023 är ett överskott på 675 tkr.

Lindens boende har under en längre tid haft för höga personalkostnader gentemot budget. Schemat har inte varit anpassat utifrån verksamhetens behov och tomma rader i schemat har därför täckts upp med timvikarier och schemat har därmed blivit väldigt kostnadsdrivande. Utöver detta har verksamheten fler tjänster än i budgeten samt som mest 7 personer på nystartsjobb/introduktionsjobb under året som är utöver budget. En avdelning med sex platser stängdes under 2021 och korrigerades i budget 2023 med en lägre tilldelning av personalresurser (ca 4 heltidstjänster för 2 500 tkr). Verksamheten gjorde inte justering i bemanningen inför året men det är ett arbete som pågår. En hög sjukfrånvaro med dubbla kostnader för sjuklön och vikarier bidrar också till underskottet. Ett nytt schema gäller från och med oktober och innebär en högre bemanning för att följa arbetstidslagen. Av det totala underskottet är 150 tkr för inköp av förbrukningsmaterial och resten är till största del underskott på personalkostnader. Ett överskott finns på lokalhyror då hyran minskat för boendet i samband med ombyggnad av ny seniorrestaurang. Resultat för 2023 är ett underskott på -2 414 tkr.

Individ- och familjeomsorgen -1 973 tkr

Insatser för vuxna med missbruk avviker med - 3 044 tkr. Under året har det varit flera placeringar varav flera är SiS placeringar som oftast beslutas på 6 månader till en kostnad på 1 000 tkr styck

Inom Barn- och Ungdomsvård är det överskott på HVB placeringar samt öppenvårdsinsatser men inom familjehemsvården är kostnaderna är högre än budget på 1 550 tkr.

För ekonomiskt bistånd redovisas ett överskott på 1 377 tkr och beror på att det är färre sökande hushåll i år, 112 st för 2023 i jämförelse med 123 st 2022. Det skulle kunna bero på att det tillfälliga tillägget för bostadsbidraget för barnfamiljer har förlängts. Handläggarna jobbar också med täta uppföljningar och adekvat kravställning för biståndsmottagare vilket gett effekt på kostnaden.

Enheten har stora problem att rekrytera och behålla personal. Under året har inhyrda socionomkonsulter använts till en kostnad av 2 230 tkr. Besparingen av lägre personalkostnader för befintliga vakanser är 1 400 tkr så merkostnaden för konsulterna hamnar på 830 tkr. Enheten har också ökade kostnader för verksamhetssystem på 75 tkr då enheten köpt in ett ersättningssystem inom barn- och unga för det gamla som fasas ut ur marknaden.

Investeringar

Investeringar	Budget 2023	Utfall 2023	Avvikelse
Reinvesteringar	2 123	615	1 508
Utemiljö gruppbostad	490	225	265
Inventarier familjecentral	247	6	241
Summa	2 860	846	2 014

Nämndens investeringsbudget för 2023 uppgick till 2 860 tkr, 846 tkr av dessa har förbrukats och därmed återstår 2 014 tkr. Investeringar av brandskydd på ett av kommunens LSS boende är gjort under året. Nya medicinskåp har också köpts in. Familjecentralens investeringsbudget är inte fullt nyttjad utan resterande medel tas med till 2024. Arbetet med utemiljö på gruppboendet Hasselbacken påbörjades och under sommaren anlades en pergola, återstående medel kommer användas 2024 då fler projekt planeras. Ej förbrukade investeringsmedel flyttas med till nästkommande års investeringsbudget.